

UG.0007.52.2020

Uchwała Nr XX/52/2020
Rady Gminy Rozprza
z dnia 29 grudnia 2020 roku

w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
Gminy Rozprza na lata 2021 – 2030

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 6 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i poz. 1378), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i poz. 956) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) uchwała się, co następuje:

- § 1. Uchwała się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Rozprza na lata 2021 – 2030 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

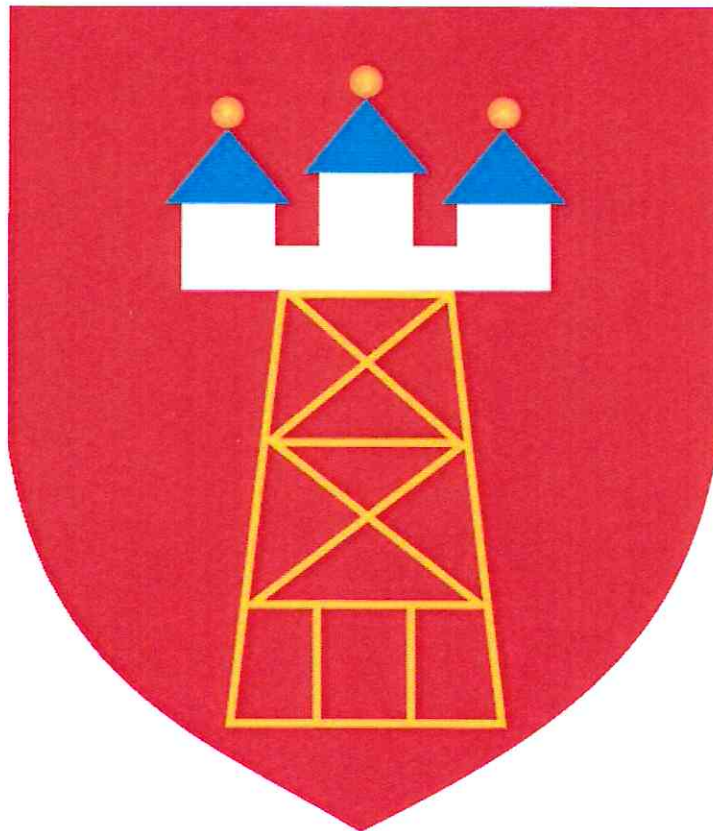

Agata Bartkowska

Załącznik
do Uchwały Nr XX/52/2020
Rady Gminy Rozprza
z dnia 29 grudnia 2020 roku

**Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
Gminy Rozprza na lata 2021 – 2030**

Autorzy:
Agnieszka Piwowarska
Ewa Szczegodzińska

Spis treści:

Część I.	Wstęp	3
Część II.	Podstawa prawna	4
Część III.	System przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4
Część IV.	Założenia i zadania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	5
Część V.	Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	6
Część VI.	Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	9
Część VII.	Główne i szczegółowe cele Programu	11
Część VIII.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Rozprza	11
Część IX.	Analiza SWOT	17
Część X.	Adresaci Programu	18
Część XI.	Realizatorzy Programu	18
Część XII.	Przewidywane efekty realizacji Programu	18
Część XIII.	Miejsce i czas realizacji Programu	18
Część XIV.	Monitoring i ewaluacja Programu	18
Część XV.	Finansowanie Programu	19

I. WSTĘP

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Urodzenie się w konkretnej rodzinie pozwala wyznaczyć nie tylko punkt startu do życiowej drogi, ale do pewnego stopnia określa także szansę realizacji przyszłych celów życiowych. Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy. Jednak dla wielu osób nie jest on spokojną ostoją, miejscem, w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie, a wręcz przeciwnie kojarzy się z ogromnym cierpieniem fizycznym, psychicznym i emocjonalnym. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, z frustracji, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych, a także z brutalności w domu rodzinnym. Do przyczyn tego zjawiska zalicza się też tradycję, zwyczaje, przekonania religijne czy inne wartości funkcjonujące w naszym społeczeństwie.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Przemoc w rodzinie to zjawisko bardzo trudne do ujawnienia, gdyż ofiara przemocy często wstydzi się przyznać do problemu i nie wierzy w skuteczność pomocy. Osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe (częściej mężczyźni niż kobiety).

Mimo, że w relacjach międzyludzkich przemoc istniała od zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Ze względu na swoją złożoność zjawisko przemocy w rodzinie zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego. Wymaga ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Tylko podejmowanie wspólnych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Gmina Rozprza podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jednym z takich działań było powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w ramach, którego funkcjonują grupy robocze. Pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele, kuratorzy, pracownicy ochrony zdrowia, pedagodzy i psychologowie odbywają szkolenia podnoszące kwalifikacje osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Pomimo licznych działań zjawisko przemocy w rodzinie nadal stanowi jeden z najtrudniejszych do rozwiązania problemów społecznych w Gminie Rozprza. Wskazane jest zatem podnoszenie usług pomocowych adresowanych do osób doznających przemocy. Ważna jest dalsza pomoc odpowiednich służb w realizacji profesjonalnych działań z zakresu zapobiegania temu zjawisku, a także działania w kierunku skutecznego pomagania osobom z obu tych grup. Należy zwiększyć nacisk na edukację społeczeństwa, mającą na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych opinii na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu rodzinnym i społecznym. Między innymi temu ma służyć Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Rozprza. Ww. Program planowany jest w perspektywie kilkuletniej, tj. na lata 2021 – 2030, i jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Rozprza na lata 2013 – 2020 oraz Gminnego Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rozprza na lata 2013 – 2020.

II. PODSTAWA PRAWNA

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Rozprza na lata 2021 – 2030 tworzy gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie i oparty jest na następujących przepisach prawnych:

1. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz.218 i poz.956),
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz.1876),
3. ustawa z dnia 28 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2020 r. poz.1492),
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz.2050),
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. Nr 209, poz.1245),
6. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz.713 i poz. 1378)
7. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz.1359),
8. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2020 r. poz.1444 i poz.1517),
9. ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2020 r. poz.360),
10. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz.1057)
11. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony na lata 2014 – 2020.

III. SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Art.6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie brzmi:
„1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (...) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (...), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;*
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;*
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;*
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych”.*

W celu realizacji ww. zadań – w Gminie Rozprza działa system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

1. pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
2. pracy Koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. pracy Punktu interwencji kryzysowej,

4. nawiązaniu ścisłej współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Rozprzy, Komendy Miejskiej Policji w Piotrkowie Trybunalskim, Komisariatu Policji w Gorzkowicach, Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim, Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim.

IV. ZAŁOŻENIA I ZADANIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

1. Do najważniejszych założeń Programu zaliczamy:

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy, bez względu na to, co zrobiła ofiara.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.
6. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek jednorazowego lub wielokrotnego urazu.
7. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiary przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu.

2. Do zadań Programu zaliczamy:

- **Wdrożenie procedur monitorowania i interwencji w sprawach związanych ze zjawiskiem przemocy przez następujące instytucje:**
  - a. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozprzy,
  - b. Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
  - c. Komisariat Policji w Gorzkowicach,
  - d. Gmina Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rozprzy,
  - e. placówki oświatowe na terenie Gminy Rozprza (szkoły i przedszkola),
  - f. Świetlice opiekuńczo-wychowawcze,
  - g. służba zdrowia.
- **Zwiększenie ilości osób posiadających wiedzę i kompetencje potrzebne do skutecznego działania w zakresie likwidowania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez:**
  - a. podejmowanie działań w ramach systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie („Niebieska Karta”, „Niebieska Linia”),
  - b. udzielanie wsparcia i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w Punkcie interwencji kryzysowej,
  - c. nawiązanie ścisłej współpracy z dzielnicowymi, pracownikami socjalnymi i członkami Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, by skutecznie realizować funkcjonowanie Zespołu interwencji domowej poprzez wspólne wizyty w domach, w których występuje przemoc w rodzinie;
  - d. działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
  - e. działalność Koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - f. działalność Punktu interwencji kryzysowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Rozprzy,

- g. działalność Punktu konsultacyjnego przy Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rozprze,
  - h. współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim w zakresie organizowania specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz organizowania programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy,
  - i. udział pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dzielnicowych, w szkoleniach w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.
- **Wspomaganie działalności instytucji, duszpasterstw, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej niesieniu pomocy ofiarom przemocy.**
  - **Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej zmierzającej do zapobiegania powstawania zjawiska przemocy poprzez:**
    - a. podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, w szczególności zagrożonych dysfunkcjami, których celem jest propagowanie modelu wychowania dzieci bez przemocy,
    - b. organizowanie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych, o tematyce zapobiegania uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
    - c. propagowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia,
    - d. systematyczna edukacja społeczności Gminy Rozprza poprzez pracę socjalną, informacje na tablicach ogłoszeń, lokalne media, dotycząca przemocy w rodzinie,
    - e. udział w kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagowanie ulotek i broszur o tej tematyce.
  - **Podejmowanie przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia Sądu o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.**

V. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Definicja przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. W niektórych przypadkach przemoc przejawia się tak jednoznacznie, że nie pozostawia żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych, niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny. Często przemocą w rodzinie określa się „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Według definicji zawartej w art.2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – **przemoc** to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny to osoba najbliższa w rozumieniu art.115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Natomiast o znęcaniu stanowi artykuł 207 Kodeksu karnego:

- § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
- § 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
- § 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
- § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. **Jest intencjonalna** – działania osoby stosującej przemoc w rodzinie są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka.
2. **Występuje dysproporcja sił** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc jest silniejsza.
3. **Narusza prawa i dobra osobiste** – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę, narusza prawa i godność członka rodziny.
4. **Powoduje cierpienia i szkody** – osoby dotknięte przemocą w rodzinie doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

2. Rodzaje przemocy.

Wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
3. **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

3. Cykle przemocy.

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym, często ma charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę tego problemu.

Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemawia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
3. **Faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

4. Procedura Niebieskiej Karty.

Zgodnie z art.9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów, o których wyżej mowa, realizują procedurę „Niebieskiej Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie poinformować o tym prokuraturę lub policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną. Zatem zjawisko występowania przemocy w rodzinie wymaga podejmowania działań zawartych w niniejszym Programie.

5. Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy w rodzinie.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące w patologicznych środowiskach. Jest to wynik funkcjonujących stereotypów, które obejmują różnorodne obszary codziennego życia. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniami charakterystycznymi dla całego środowiska.

Z punktu widzenia problemu przemocy w rodzinie, za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy: usprawiedliwiające przemoc, przenoszące odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje, przekonania izolujące osobę doświadczającą przemocy.

6. Skutki przemocy w rodzinie.

Skutki przemocy w rodzinie to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka.

Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

1. **Objawy fizyczne** – obrzęki, zasinienia, otarcia, złamania, rany, oparzenia.
2. **Objawy emocjonalne** – wycofanie, izolacja, depresja, smutek, wzrost lęku i niepokoju, zmienność nastrojów, niska samoocena,
3. **Objawy społeczne** – nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktów, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji,
4. **Objawy seksualnego wykorzystania dziecka** – wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza wiek i dojrzałość dziecka, próby samobójcze, ucieczka z domu, problemy psychiatryczne.

Z powodu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, to są najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniem zachowania związanymi z trudnościami kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania

takiego obrazu świata, w którym wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy„ i „ofiary„. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interdyscyplinarnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu.

VI. ZADANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Gmina Rozprza podejmuje działania, mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grupy roboczej, ale także poprzez edukację społeczności Gminy. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych.

1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

2. Do zadań Grupy roboczej należy, w szczególności :

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Pracownicy socjalni są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grup roboczych. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe, wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką, ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu rodzinnego o tym fakcie, nie później niż w ciągu 24 godzin. W latach 2016 – 2019 dwukrotnie pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Rozprze podejmowali wyżej wymienione działania.

3. Działalność Gminnego Koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z następującym zakresem działań:

- analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe i wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemocy domowej,
- kierowanie i koordynowanie prac Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy w rodzinie i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- tworzenie własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy w rodzinie, takich jak: notatki służbowe, protokoły z rozmów z ofiarami przemocy w rodzinie i członkami ich rodzin,
- prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie – zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty,
- prowadzenie dyżuru w Punkcie interwencji kryzysowej, a w trakcie tych dyżurów: udzielanie wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, kierowanie ich do specjalistów i podmiotów udzielających specjalistycznej pomocy,
- występowanie do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie o znęcanie się nad rodziną,
- występowanie do Policji z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych przez dzielnicowego lub o podjęcie innych działań prewencyjnych w sprawach, gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie,
- odwoływanie się od decyzji prokuratora, jeżeli zapadła decyzja o umorzeniu postępowania, a odwołanie jest zasadne,
- motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w programach korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie,
- inicjowanie i podejmowanie natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc, poprzez działania Zespołu interwencji domowej,
- monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy domowej,
- występowanie w charakterze świadka w sprawach o przestępstwo z art.207 kk (znęcanie się nad rodziną), w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu karnym przed sądem.

4. Inne działania podejmowane w Gminie Rozprza, mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

1. Udział pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dzielnicowych, w szkoleniach w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej (jak udzielać wsparcia, w jaki sposób kierować ofiarę przemocy do różnych instytucji, wzmocnienie konsekwentnych zachowań i postaw).
2. Systematyczna edukacja społeczności Gminy Rozprza poprzez pracę socjalną, informacje na tablicach ogłoszeń, lokalne media, która ma przede wszystkim na celu odkłamanie mitów i stereotypów utrudniających pomaganie ofiarom przemocy w rodzinie, a także pokazywanie możliwości udzielenia pomocy i pozytywnych przykładów wyjścia z sytuacji przemocy.

3. Udział w kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagowanie ulotek i broszur o tej tematyce.
4. Udzielanie wsparcia i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w Punkcie interwencji kryzysowej.

VII. GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE CELE PROGRAMU

1. Cele główne:

- 1) Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie tego zjawiska w Gminie Rozprza.
- 2) Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
- 3) Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.

2. Cele szczegółowe:

- 1) Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Rozprza.
- 2) Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy.
- 3) Zmniejszenie skutków przemocy w rodzinie.
- 4) Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej zmierzającej do zapobiegania powstawaniu zjawiska przemocy w rodzinie.
- 5) Rozbudowa bazy służącej niesieniu pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 6) Tworzenie warunków do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.
- 7) Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

VIII. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE ROZPRZA.

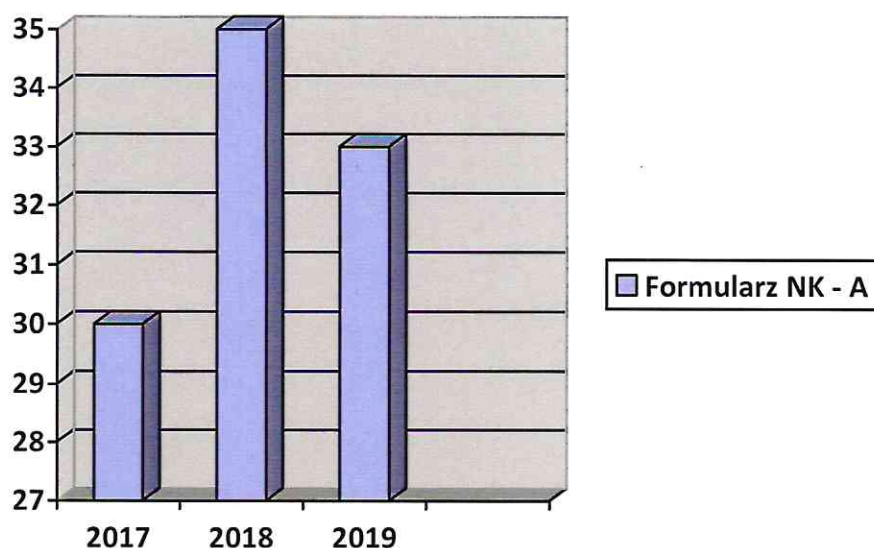
Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Rozprza została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki. W latach 2017- 2019 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 98 formularzy „Niebieskich Kart”.

Tabela 1. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart.

Lata	Formularz „Niebieska Karta A”
2017	30
2018	35
2019	33

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 1: Liczba sporządzonych Niebieskich Kart.

Źródło: Opracowanie własne.

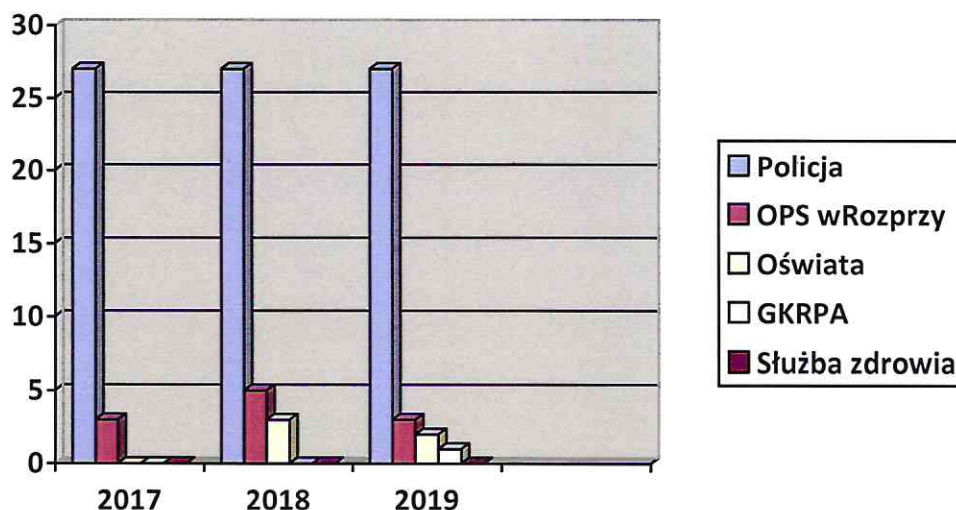
Z powyższych danych wynika, że w latach 2018 i 2019 obserwujemy wzrost założonych „Niebieskich Kart” w stosunku do lat wcześniejszych. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osobami upoważnionymi do podejmowania czynności w ramach procedury „Niebieska Karta” są przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. Poniższa tabela i wykres przedstawiają procentowy udział poszczególnych przedstawicieli instytucji wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”

Tabela 2. Instytucje zakładające Niebieskie Karty.

Lata	Policja	Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozprze	Oświata	GKRPA	Służba Zdrowia
2017	27	3	0	0	0
2018	27	5	3	0	0
2019	27	3	2	1	0

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 2. Instytucje zakładające Niebieskie Karty.

Źródło: Opracowanie własne.

W latach 2017 – 2019 funkcjonariusze Policji założyli 81 Niebieskich Kart, co stanowi 82,66 % wszystkich procedur „Niebieska Karta”. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Rozprze wypełnili 11 formularzy, co stanowi 11,22 % . Pracownicy placówek oświatowych wypełnili 5 formularzy „Niebieska Karta”, co stanowi 5,10 %, a przedstawiciel Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Rozprza wypełnił 1 formularz „Niebieska Karta”, co stanowi 1,02% wszystkich wszczętych procedur. Natomiast pracownicy służby zdrowia nie założyli żadnej Niebieskiej Karty. Z powyższych danych wynika, że Policja jest instytucją najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy w rodzinie, ze względu na specyfikę swojej pracy (interwencje w zakresie awantur rodzinnych, zdarzeń przemocy w rodzinie).

W Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie możemy przeczytać o przyczynach sprzyjających stosowaniu przemocy w rodzinie. Są to między innymi normy społeczne i kulturowe przyjęte w danym środowisku, gdzie istnieje silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, a w szczególności wobec kobiet i dzieci. Wpływ na stosowanie przemocy ma również dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że wszystko należy rozwiązywać przemocą i agresją.

Wpływ na stosowanie przemocy może mieć także uzależnienie / nadużywanie alkoholu. Wielu sprawców przemocy w chwili popełniania czynu jest pod wpływem alkoholu.

Alkohol może pobudzać agresję lub przemoc przez zakłócenie normalnej pracy mózgu. Na przykład zgodnie z hipotezą dotyczącą rozhamowania alkohol osłabia działanie mózgu, który normalnie powstrzymuje zachowania impulsywne, włączając w to nieuzasadnioną agresję. Alkohol osłabia wówczas kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Co ważne, uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo, że sprawcy często usprawiedliwiają swoje zachowanie tym, że byli nietrzeźwi.

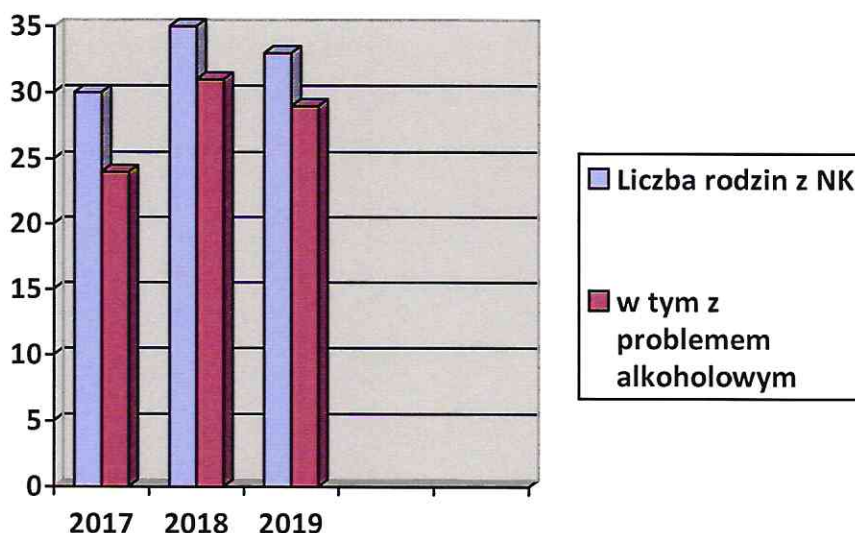
Poniższa tabela oraz wykres obrazują skalę występowania problemu alkoholowego w rodzinach, gdzie została założona procedura „Niebieskie Karty”.

Tabela 3. Problem alkoholowy w rodzinach dotkniętych przemocą.

Lata	Liczba rodzin z założoną Niebieską Kartą	W tym: z problemem alkoholowym
2017	30	24
2018	35	31
2019	33	29

Źródło własne: Opracowanie własne.

Wykres 3. Problem alkoholowy w rodzinach dotkniętych przemocą.

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że problem alkoholowy w rodzinach uwikłanych w przemoc występuje w ponad 85,71% rodzin.

Działalność instytucji pomocowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych skierowana jest na udzielanie pomocy rodzinom uwikłanym w przemoc, zarówno dotyczy to osób doświadczających przemocy, dzieci, świadków oraz osób podejrzewanych o stosowanie przemocy.

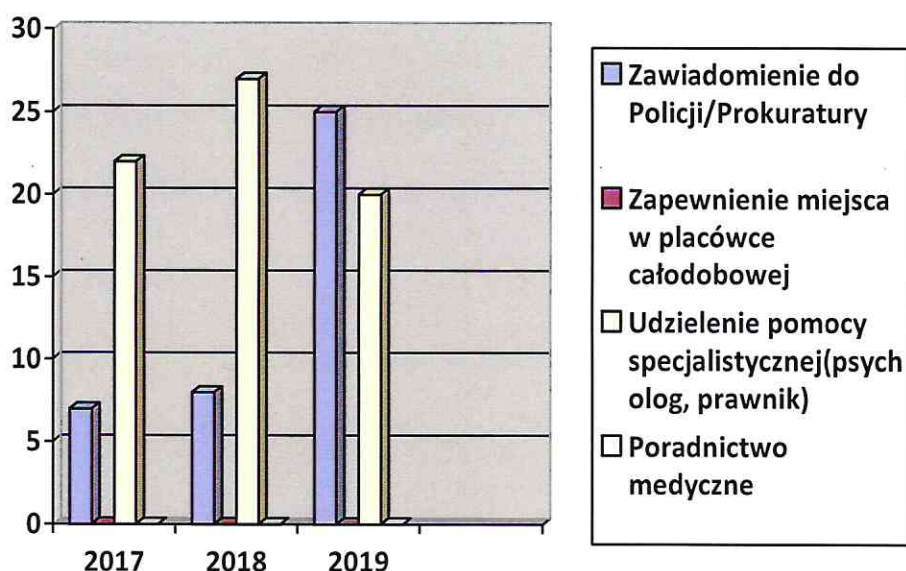
Poniższa tabela przedstawia działania jakie są podejmowane w celu udzielenia pomocy.

Tabela 4. Podejmowanie działań interwencyjnych.

Lata	Zawiadomienie do Policji / Prokuratury	Zapewnienie miejsca w placówce całodobowej	Udzielenie pomocy specjalistycznej (psycholog, prawnik)	Pomoc medyczna
2017	7	0	22	0
2018	8	0	27	0
2019	25	0	20	0

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 4. Podejmowanie działań interwencyjnych.

Źródło: Opracowanie własne.

Z powyższych danych wynika, że najczęstszą formą udzielanej pomocy jest pomoc specjalistyczna w formie poradnictwa psychologicznego. W roku 2019 złożono najwięcej zawiadomień do Policji lub Prokuratury z uwagi na obowiązek zawiadamiania ww. służb zgodnie z art.12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który brzmi:

Art. 12. 1. Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora. 2. Osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zakończenie procedury „Niebieska Karta” zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieska Karta” jest możliwe w dwóch przypadkach, wtedy gdy ustała przemoc w rodzinie i został zrealizowany plan pomocy oraz w przypadku bezzasadności podejmowanych działań (po przeanalizowaniu sytuacji rodziny grupa robocza uznaje, że w rodzinie nie dochodzi do przemocy lub występują inne uzasadnione okoliczności).

Poniższe dane wskazują powody zakończenia procedury „Niebieska Karta” w poszczególnych latach.

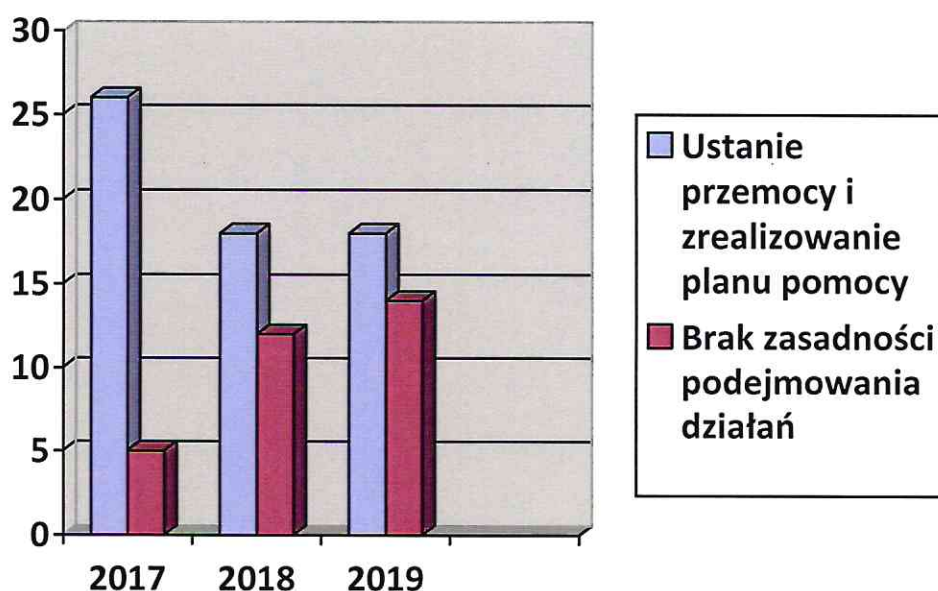
Tabela 5. Przyczyny zakończenia procedury „Niebieska Karta”.

Lata	Ustanie przemocy i zrealizowania planu pomocy	Brak zasadności podejmowania działań
2017	26	5
2018	18	12
2019	18	14

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 5. Przyczyny zakończenia procedury NK w latach 2017-2019.

Spośród ogółu „Niebieskich Kart” w latach 2017 –2019 zakończono 93 procedury, w tym 63,27 % z powodu ustania przemocy w rodzinie i zrealizowania planu pomocy w rodzinie. Pozostała część została zakończona w związku z brakiem zasadności podejmowania działań w ramach prac grup roboczych.

Wnioski

Problem przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2019 występował w 98 rodzinach. Zapewne przypadków występowania przemocy jest więcej, ale część z nich nie zostaje ujawniona światu. Wynika to często z faktu niezdecydowania się zgłoszenia „swojego problemu” przez ofiary odpowiednim służbom. Obserwując już liczbę założonych „Niebieskich Kart” do końca listopada 2020 roku, która dotychczas wynosi 36, można zauważyć, że obserwujemy tendencję wzrostową. A skala zjawiska przemocy w minionych latach utrzymywała się na stabilnym poziomie. Być może obecna sytuacja pandemiczna w kraju i na świecie przyczyniła się do zwiększenia zjawiska przemocy w rodzinie. Zapewne za kilka lat zauważymy nowe przyczyny przemocy w rodzinie, np. takie jak pogorszenie sytuacji materialnej ze względu na zahamowanie gospodarki i utratę pracy. Pandemia i związane z nią obostrzenia wpływają także na „przymus” przebywania ze sobą w domu. Często ludzie nie umieją ze sobą żyć 24 godziny na dobę i fakt ten zapewne przyczyni się do występowania agresji i przemocy wśród domowników.

Najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy w rodzinie okazała się Policja, jednakże najszerzą pomoc dla ofiar przemocy udziela Ośrodek Pomocy Społecznej. Analizując uzyskane dane, można stwierdzić, że poprzez działania w ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielana pomoc jest bardziej skuteczna, a profilaktyczne oddziaływania na mieszkańców gminy powodują wzrost świadomości dotyczącej zjawiska przemocy. Osoby doświadczające przemocy nie są pozostawione same sobie, otrzymują niezbędną pomoc i wsparcie od instytucji do tego uprawnionych.

IX. ANALIZA SWOT

Nazwa **SWOT** – to popularna heurystyczna technika służąca do porządkowania i analizy informacji. Nazwa jest akronimem od angielskich słów określających cztery elementy składowe analizy (Strengths – silne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, okazje i Threats – zagrożenia). To efektywna metoda, która pozwala zidentyfikować słabe i silne strony oraz szanse i zagrożenia, jakie stoją przed instytucją w obliczu występującego problemu.

1. Mocne strony:

- Kampanie społeczne: krajowe, lokalne, powiatowe, gminne, które nagłaśniają problem.
- Dobra współpraca wielu podmiotów, tj. Ośrodka Pomocy Społecznej w Rozprzy, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, placówek oświatowych oraz służby zdrowia w działaniach na rzecz rodzin i dzieci w zakresie przeciwdziałania przemocy.
- Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny.
- Podjęcie współpracy z kuratorem sądowym.
- Organizowanie szkoleń dla kadry, wchodzącej w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Rozpowszechnianie zjawiska przemocy w mediach lokalnych: ulotki i strony internetowe.
- Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny, zwłaszcza tej uwikłanej w przemoc.

2. Słabe strony:

- Zbyt mała dostępność do specjalistów: terapeuty rodzinnego, mediatora, i psychologa.
- Brak środka przymusu do udziału sprawców w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych.
- Brak zainteresowania programami korekcyjno – edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- Zjawisko przemocy silnie zakorzenione w obyczajowości, często podtrzymywane przez stereotypy.
- Brak mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
- Zbyt duża liczba zadań, spoczywających na pracownikach socjalnych Ośrodka Pomocy społecznej i dzielnicowych Komisariatu Policji, utrudniająca skuteczną pracę z rodzinami doświadczającymi przemocy.

3. Szanse:

- Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnienia i współuzależnienia oraz rosnąca liczba osób objętych leczeniem odwykowym,
- Zmiana postaw społecznych, obalanie mitów i stereotypów o tematyce przemocy,
- Zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie,
- Stale kształcąca się kadra służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową,
- Możliwość aplikowania o dofinansowanie w ramach konkursów i funduszy unijnych.

4. Zagrożenia:

- Zbyt niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, najczęściej kara w zawieszeniu.
- Brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc.
- Niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy.
- Niechęć do nawiązywania współpracy z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych osób uzależnionych, będących sprawcami przemocy w rodzinie.
- Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy.
- Zbyt rozbudowana biurokracja i sprawozdawczość, pochłaniająca zbyt wiele czasu osób pomagającym.

X. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

XI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozprze.
2. Komisariat Policji w Gorzkowicach.
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Placówki oświatowe,
5. Służba zdrowia.
6. Inne podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

XII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zjawisko zmniejszenia bezradności ofiar przemocy,
2. Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat problemu przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Rozprza,
3. Zwiększenie skuteczności działań,
4. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

XIII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie Gminy Rozprza w latach 2021 – 2030. Działania zaplanowane do realizacji w niniejszym Programie będą prowadzone w formie ciągłej i zgodne z potrzebami.

XIV. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację Programu będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozprze we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Monitoring umożliwi analizę w realizacji podejmowanych działań oraz pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań. Niniejsze informacje umożliwią szersze rozeznania potrzeb jednocześnie wskazując kierunek na rozwijanie Programu w przyszłości.

Gmina Rozprza dokonywać będzie raz na rok analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o dane ze sprawozdawczości Ośrodka Pomocy Społecznej, dotyczące w szczególności:

- liczby „Niebieskich Kart”,
- liczby ofiar przemocy w rodzinie, w tym: dzieci,
- liczby sprawców przemocy w rodzinie, którzy podjęli działania w zakresie zaprzestania spożywania alkoholu,
- liczby sprawców przemocy w rodzinie, którzy wzięli udział w programach korekcyjno-educacyjnych,
- form udzielonej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- działań kierowanych wobec sprawców przemocy w rodzinie.

Podstawowe cele ewaluacji Programu to:

- Informacja o efektach wdrażania Programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z jego realizacją,
- Udoskonalenie podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- Pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie Programu wśród wszystkich zainteresowanych jego funkcjonowaniem i efektami. Monitoring i ewaluacja odbywać się będzie według kryterium odpowiedzialności realizowanych działań w stosunku do ewoluujących potrzeb mieszkańców Gminy.

XV. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2030 finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Rozprza, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

Zestawienie wykresów

- Wykres 1. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart.
- Wykres 2. Instytucje zakładające Niebieskie Karty.
- Wykres 3. Problem alkoholowy w rodzinach dotkniętych przemocą.
- Wykres 4. Podejmowanie działań interwencyjnych.
- Wykres 5. Przyczyny zakończenia procedury „Niebieska Karta”.

Tabele

- Tabela 1. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart.
- Tabela 2. Instytucje zakładające Niebieskie Karty.
- Tabela 3. Problem alkoholowy w rodzinach dotkniętych przemocą.
- Tabela 4. Podejmowanie działań interwencyjnych.
- Tabela 5. Przyczyny zakończenia procedury „Niebieska Karta”.